

Raport z ewaluacji wewnętrznej „Wychowanie do wartości. Działania szkoły w zakresie wychowania do wartości i kształtowanie postaw patriotycznych uczniów”.

1. WSTĘP

Zgodnie z przewidzianym harmonogramem ds. ewaluacji zostało przeprowadzone badanie ewaluacyjne, przez powołany zespół, dotyczące wychowania do wartości – działania szkoły w zakresie wychowania do wartości i kształtowania postaw patriotycznych uczniów.

Celem badania było sprawdzenie, czy szkoła prowadzi działania, które sprzyjają kształtowaniu i uzyskaniu pożądaných postaw i wychowuje do wartości oraz kształtuje patriotyczne postawy wśród uczniów. Również celem badania było sprawdzenie, czy działania wychowawcze podejmowane przez szkołę są planowane i adaptowane do potrzeb szkoły, przy współudziale zarówno uczniów jak i ich rodziców.

Główną metodą wykorzystaną do przeprowadzenia badań była metoda sondażu diagnostycznego z wykorzystaniem techniki badawczej, jaką jest ankieta. Była ona skierowana do uczniów, rodziców i nauczycieli. Ankiety zostały opracowane przez zespół ds. ewaluacji i zawierały 27 pytań, która większość z nich była pytaniami zamkniętymi, ale także otwartymi. Przed przystąpieniem do badania wszyscy uczestnicy zostali dokładnie poinformowani o celu działań, o możliwości wykorzystania ich wyników oraz o bezwzględnej anonimowości otrzymanych informacji.

Na podstawie otrzymanych wyników został sporządzony poniższy raport, w którym zostały przedstawione efekty przeprowadzonego badania, a także wnioski do dalszej efektywniejszej pracy, dążącej do ulepszenia poziomu pracy naszej szkoły.

2. WPROWADZENIE DO PROBLEMU

Ministerstwo Edukacji Narodowej przygotowało dokument pt. „Wychowawcza rola szkoły – wychowanie do wartości”. Według informacji wychowanie młodego pokolenia nie spoczywa tylko na rodzicach, ale również na szkole, która w swoich poczynaniach ma obowiązek uwzględnić wolę rodziców, oraz państwa, którego obowiązkiem jest stwarzanie właściwych warunków wychowania. Kindersztuba jest procesem, który ma miejsce wszędzie gdzie dziecko się znajduje – w domu, w szkole, na wakacjach. Wychowanie jest to wspieranie dziecka

w czasie jego rozwoju do pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej oraz społecznej. Jak mówi art.1.pkt. 3. ustawy Prawo oświatowe powinno ono być wspierane i uzupełniane przez działania a z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży.

Założeniem wychowania do wartości jest w głównej mierze podmiotowe traktowanie dziecka, czyli umiar w stosowaniu zarówno swobody jak i przymusu. Jeżeli mówimy o „wychowaniu do wartości” to mamy na myśli wychowanie do wartości postrzeganych i rozumianych jako pozytywne – w znaczeniu: ogólnoludzkim, wyższym i duchowym. Dorastanie do wartości oraz postaw patriotycznych zobowiązuje do naocznego poznania i doznania odkrywanych w codziennym życiu wartości, co w następstwie wymaga zetknięcia się z wzorcami osobowymi, wartościowymi działaniami, jak również dobrymi praktykami.

Podstawa programowa kształcenia ogólnego podaje bardzo precyzyjnie cechy i wartości, do których ma zmierzać proces wychowawczy w szkole, i które muszą być wzięte pod uwagę w pracy dydaktyczno- wychowawczej szkoły. W procesie ogólnym kształcenia zadaniem szkoły jest kształtowanie u uczniów postaw sprzyjające dalszemu rozwojowi zarówno indywidualnemu jak i społecznemu. Do tych postaw należą: odpowiedzialność, uczciwość, wiarygodność, wytrwałość, poczucie własnej wartości, ciekawość poznawczą, kreatywność, przedsiębiorczość, kulturę osobistą, szacunek dla innych ludzi, gotowość do uczestnictwa w kulturze, podejmowanie inicjatyw do pracy zespołowej, postawy poszanowania tradycji i kultury własnego narodu oraz poszanowanie dla innych kultur i tradycji.

Cele wychowawcze są wszechobecne w każdym aspekcie życia szkoły, a proces wychowawczy w szkole jest to bardzo odpowiedzialnym i zarazem długotrwałym procesem. Wychowanie w szkole ma miejsce wszędzie, gdzie przebywa uczeń, ponieważ każda aktywność, która jest realizowana, bądź dzieje się, pełni rolę wychowawczą.

3. CEL EWALUACJI

- 1) Skontrolować, czy w szkole są prowadzone działania wychowawcze sprzyjające kształtowaniu i uzyskaniu pożądanych postaw patriotycznych i wychowania do wartości?
- 2) Czy podejmowane działania wychowawcze są planowane, nowelizowane zgodnie z potrzebami przy współudziale uczniów i ich rodziców, oraz analizowane, a wnioski z badań są wprowadzane w życie.
- 3) Zebranie wyczerpujących informacji dotyczących postaw uczniów oraz procesów edukacyjnych, które je kształtują
- 4) Skontrolowanie dotychczasowych działań wychowawczych, które są podejmowane w szkole i opracowanie planów a także wprowadzenie zmian w dokumentacji z godnie z potrzebami.

4. PROBLEMATYKA EWALUACJI

PYTANIA KLUCZOWE

- 1) Jak kształtowane są właściwe postawy uczniów?
- 2) Czy programy wychowawcze w danych klasach są spójne z szkolnym programem wychowawczo-profilaktycznym?
- 3) Czy szkolny system oddziaływań wychowawczych jest spójny z potrzebami uczniów?
- 4) Czy wartości wychowawcze zawarte w programach są uzgadniane z uczniami i rodzicami i przez nich akceptowane?
- 5) Jakie kroki podejmowane są w szkole, które sprzyjają rozwijaniu się właściwych postaw?
- 6) Jak analizowane są kroki wychowawcze i wprowadzane zmiany?

5. KRYTERIA

Wzajemna korzyść, kompleksowość, różnorodność działań, podmiotowość jednostki:

- 1) wiedza uczniów na temat tego, jakich zachowań się od nich oczekuje,
- 2) skuteczność komunikowania uczniom i nauczycielom, jakie są obowiązujące normy społeczne,
- 3) skuteczność działań wychowawczych w zmniejszaniu/eliminowaniu zagrożeń oraz wzmacnianiu zachowań respektujących normy społeczne

6. METODY I NARZĘDZIA EWALUACJI

- ankieta skierowana do uczniów klas I – III nauczanie początkowe
- ankieta skierowana do uczniów klas IV - VIII szkoły podstawowej
- ankieta skierowana do uczniów klas III gimnazjum
- ankieta skierowana do rodziców
- ankieta skierowana do nauczycieli
- analiza dokumentacji pracy szkoły

7. ANALIZA WYNIKÓW

Opis i interpretacja wyników

Klasy 0 – III

W edukacji zintegrowanej został przeprowadzony wywiad zogniskowany wśród uczniów klas II i III. W dyskusji wzięło udział 23 uczniów z klasy II i 10 uczniów z klasy III. Rezultaty rozmowy z dziećmi wychowawcy zapisywali w formie notatek, a następnie zostało dokonane podsumowanie i ewaluacja.

Z przeprowadzonych rozmów wynika, że:

1. Wszystkie dzieci w klasach młodszych znają regulamin klasowy oraz zasady zachowania obowiązujące w szkole. Informacje na ten temat przekazują im wychowawcy, inni nauczyciele i rodzice. Grupa dzieci – 26% rozmawia na ten temat również ze swoimi dziadkami, a ze starszym rodzeństwem 2 dzieci.
2. Wszystkie dzieci wiedzą jak należy zachować się w czasie lekcji i przerw.
3. 100% badanych uczniów podało, że chętnie uczestniczy w imprezach i uroczystościach szkolnych.
4. Wszyscy ankietowani uczniowie potwierdzili, że wychowawcy omawiają z nimi zachowanie w różnych sytuacjach, że zwracają uwagę nie tylko na zachowanie niewłaściwe, ale również chwalą i stawiają za wzór zachowanie dobre.
5. W pytaniu dotyczącym symboli narodowych 100% uczniów potwierdziło, że zna polskie symbole narodowe. Dzieci potrafiły wymienić i opisać polskie godło, flagę oraz potrafiły zaśpiewać z pamięci hymn narodowy. Wszystkie dzieci wiedziały również jaką postawę należy przyjąć podczas śpiewania hymnu państwowego.
6. Uczniowie wiedzą jak zachować się w szkole, ale również stwierdzili, że wiedzą co należy zrobić, gdy zauważą, że ktoś inny dokucza koleżance czy koledze. 100 % dzieci stwierdziło, że zgłasza taką sytuację wychowawcy, 81% twierdziło, że informuje nauczycieli dyżurujących, zaś 39% dzieci mówiło, że rozmawia na ten temat również z rodzicami.
7. Wszystkie ankietowane dzieci wiedzą, co to znaczy prowadzić zdrowy styl życia. Wiedzą również, że w utrzymaniu zdrowia pomaga higiena osobista, aktywność fizyczna i właściwe odżywianie.
8. Dzieci wiedzą jakie uroczystości, imprezy i spotkania odbywają się w ciągu roku w naszej szkole. Wszystkie chętnie biorą w nich udział.

9. Dzieci wiedzą również, że należy pomagać innym; chorym, samotnym, pochodzącym z terenów zagrożonych wojną czy głodem. Stąd angażują się w akcje charytatywne jak np.: Jałmużna wielkopostna, kolędnicy misyjni, świąteczne kartki dobroczynne itp.

10. Wszyscy uczniowie chętnie biorą udział w wyjazdach edukacyjnych do teatru, kina czy wycieczkach szkolnych

11. Liczna grupa dzieci z klasy II i III bierze udział w następujących zajęciach pozalekcyjnych oraz konkursach:

- koło taneczne: 10 osób

- zespół muzyczny Wiolinki: 3 osoby

- koło szachowe : 5 osób

- konkurs czytelniczy „Czytamy za słodziakami”: wszyscy uczniowie

- konkurs plastyczny „Zwierzaki – cudaki”: 27 osób

- konkurs kaligraficzny: 2 osoby

- konkurs różańcowy: 21 osób

- konkurs wielkanocny: 22 osoby

- konkurs ortograficzny: 6 osób

- świetlica szkolna: 21 osób

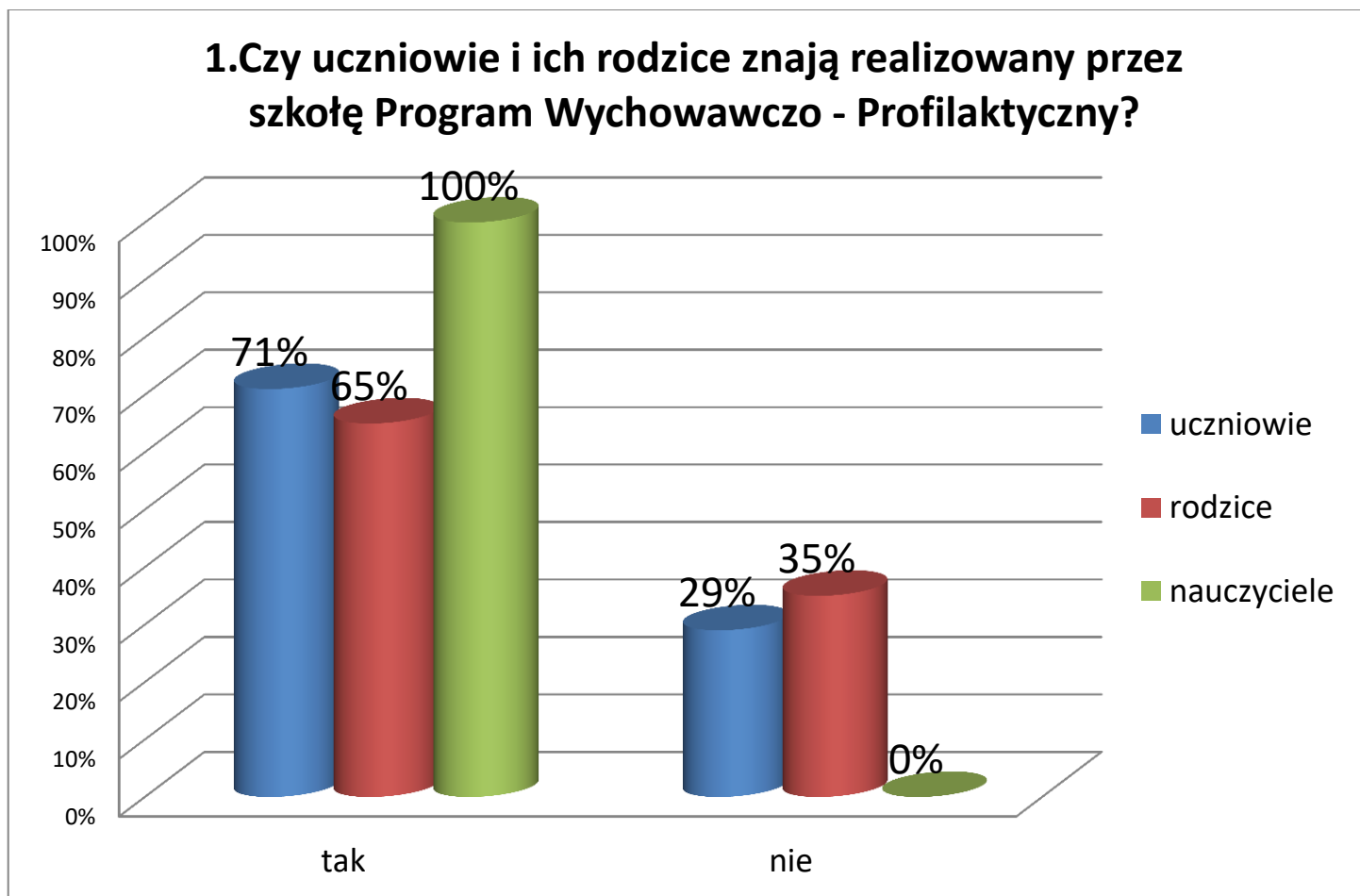
Wnioski:

1. Ważną rolę w kształtowaniu właściwego zachowania uczniów klas młodszych odgrywają rozmowy dzieci z rodzicami i nauczycielami. Dzieci chętnie uczestniczą w tworzeniu klasowych kodeksów zachowania, dzięki czemu łatwo przyswajają sobie oraz przestrzegają ustalonych wcześniej zasad.

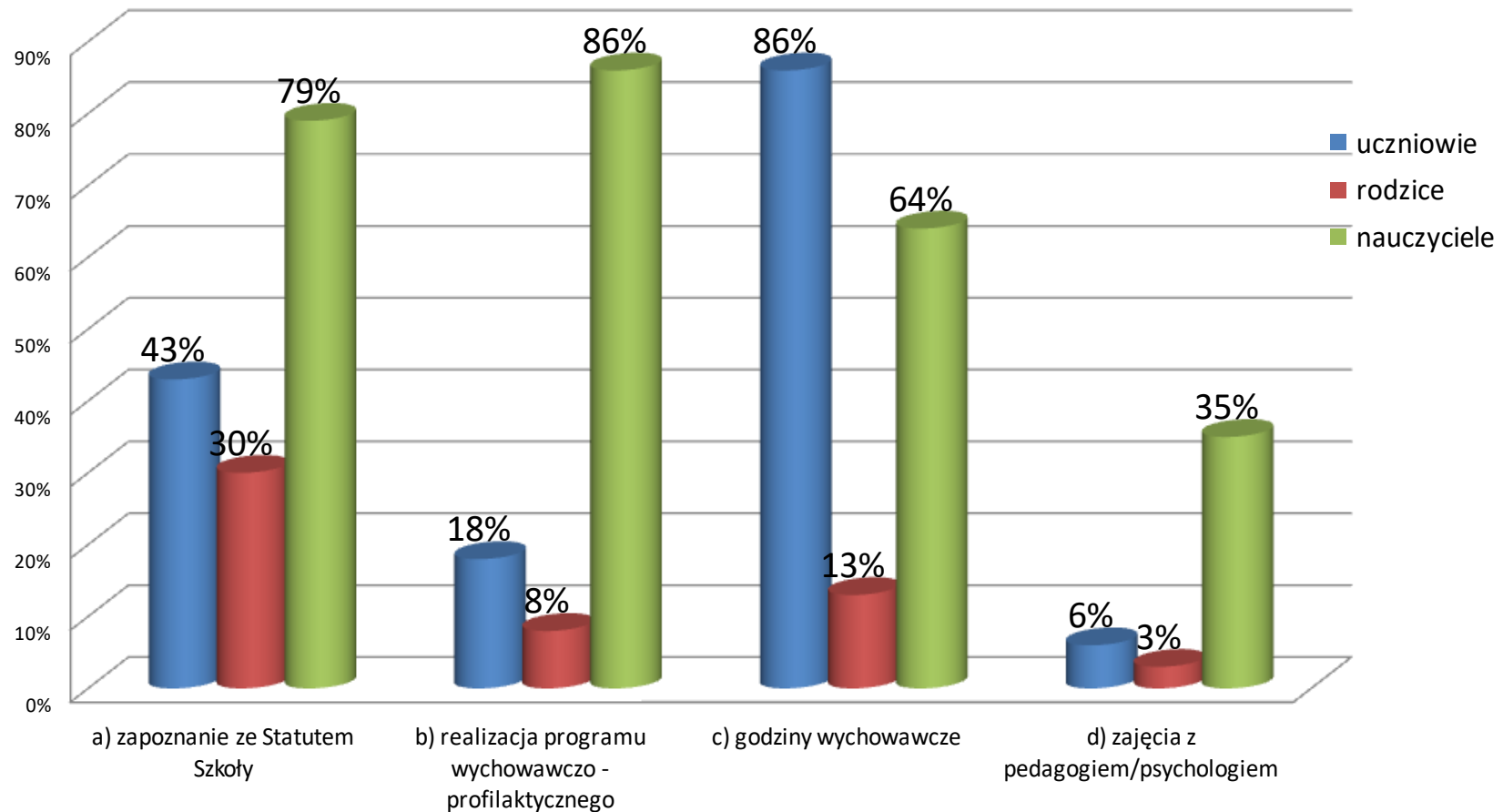
2. Uczniowie edukacji wczesnoszkolnej chętnie uczestniczą w wielu działaniach podejmowanych przez szkołę na rzecz rozwijania i kształtowania właściwych postaw patriotycznych i społecznych; w uroczystościach o charakterze ogólnopolskim, lokalnym, rodzinnym, podejmowanych akcjach promujących zdrowie i bezpieczeństwo. Interesują się również życiem i kulturą innych narodów, wykazują postawy tolerancji, szacunku i empatii w stosunku do osób niepełnosprawnych. Wiedzą również jak pomagać innym, oraz podejmują działania - wspólnie z osobami starszymi - zapobiegające występowaniu agresji.
3. Bogata oferta zajęć pozalekcyjnych, wyjazdy do teatru, kina, oraz na rajdy i wycieczki turystyczno – krajoznawcze rozwijają zdolności intelektualne, artystyczne i sportowe dzieci, jak też uczą właściwych zachowań w sytuacjach pozaszkolnych. Udział dzieci w konkursach rozwija zainteresowania, uczy twórczego myślenia i działania, oraz sprzyja właściwej rywalizacji.

opracowała mgr Renata Szkarłat

Klasy IV – VIII oraz III gimnazjum

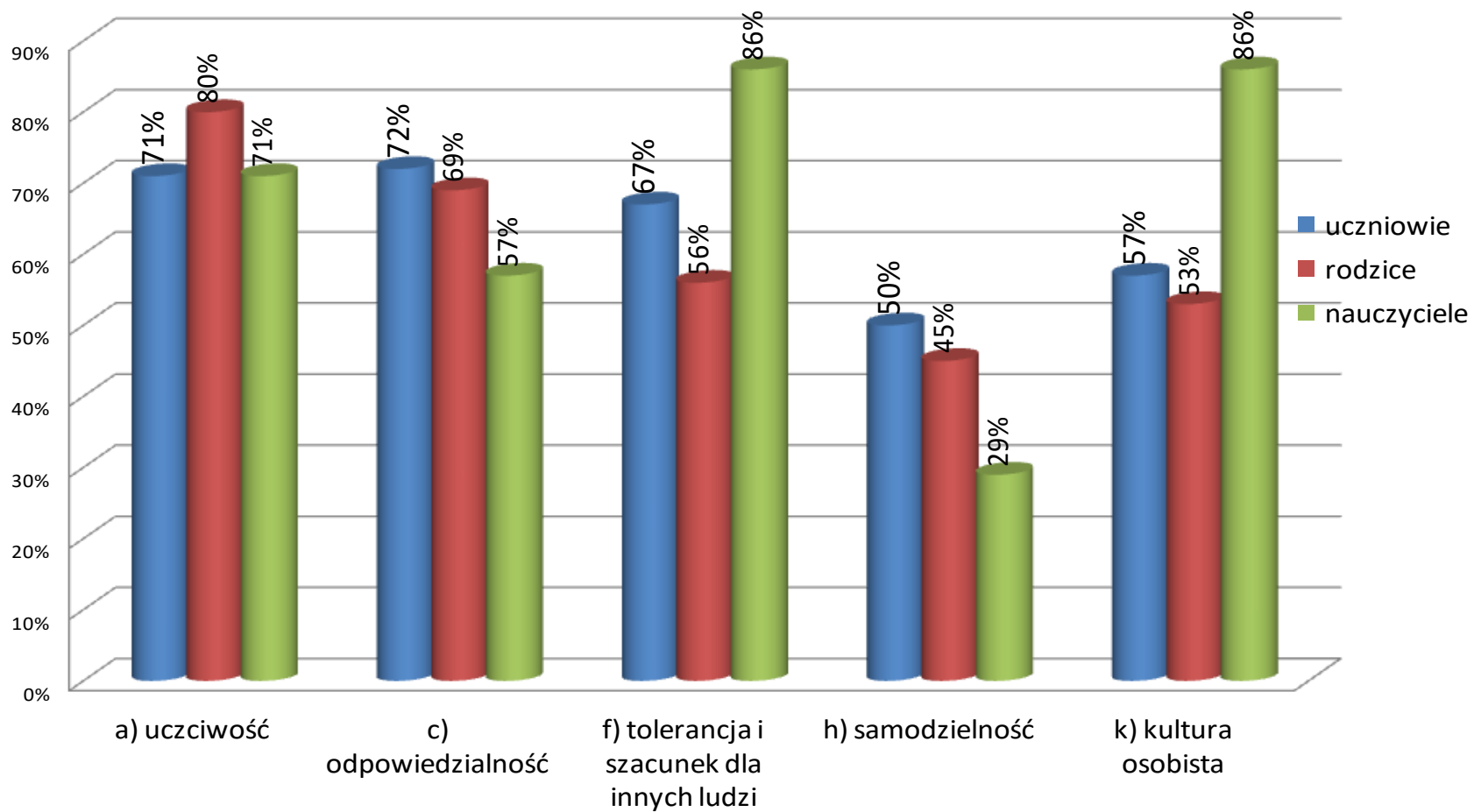


2. W jaki sposób uczniowie i ich rodzice są zapoznawani z normami społecznymi obowiązującymi w szkole?

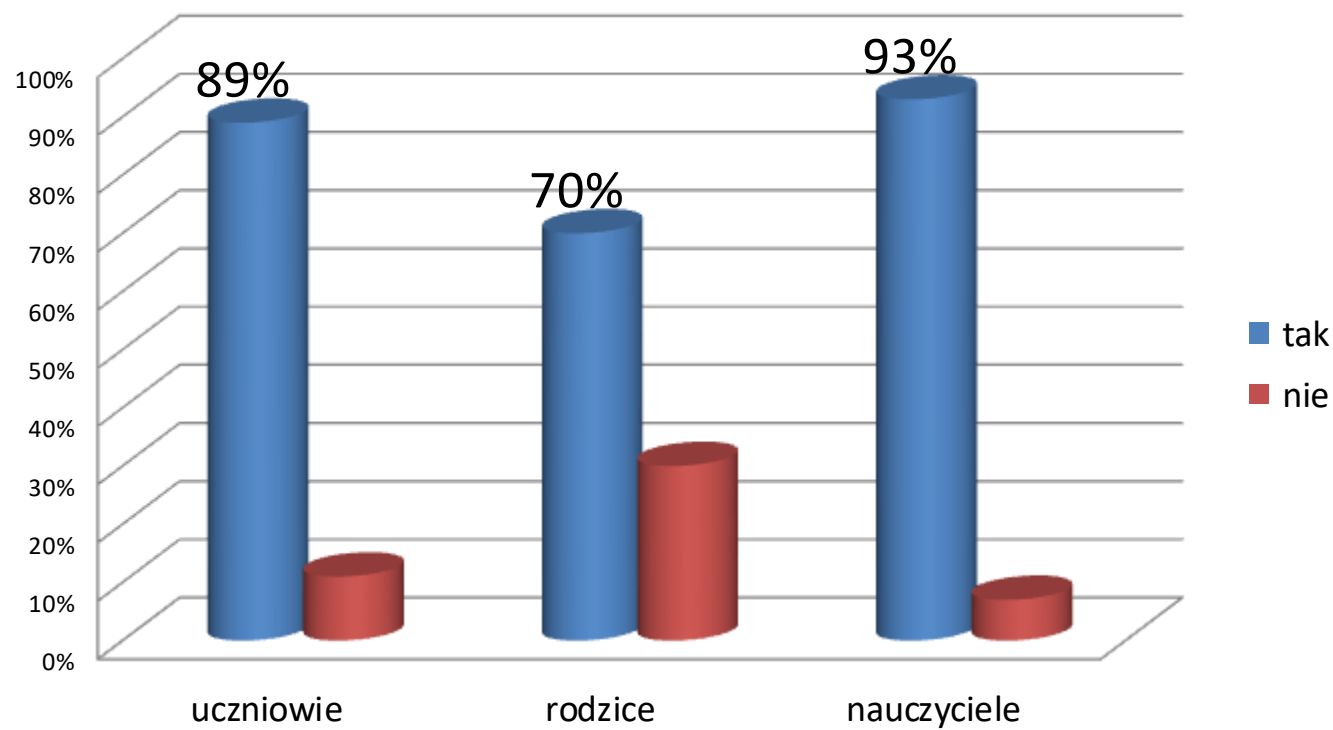


Inne źródła: strona internetowa szkoły, zebrania z rodzicami.

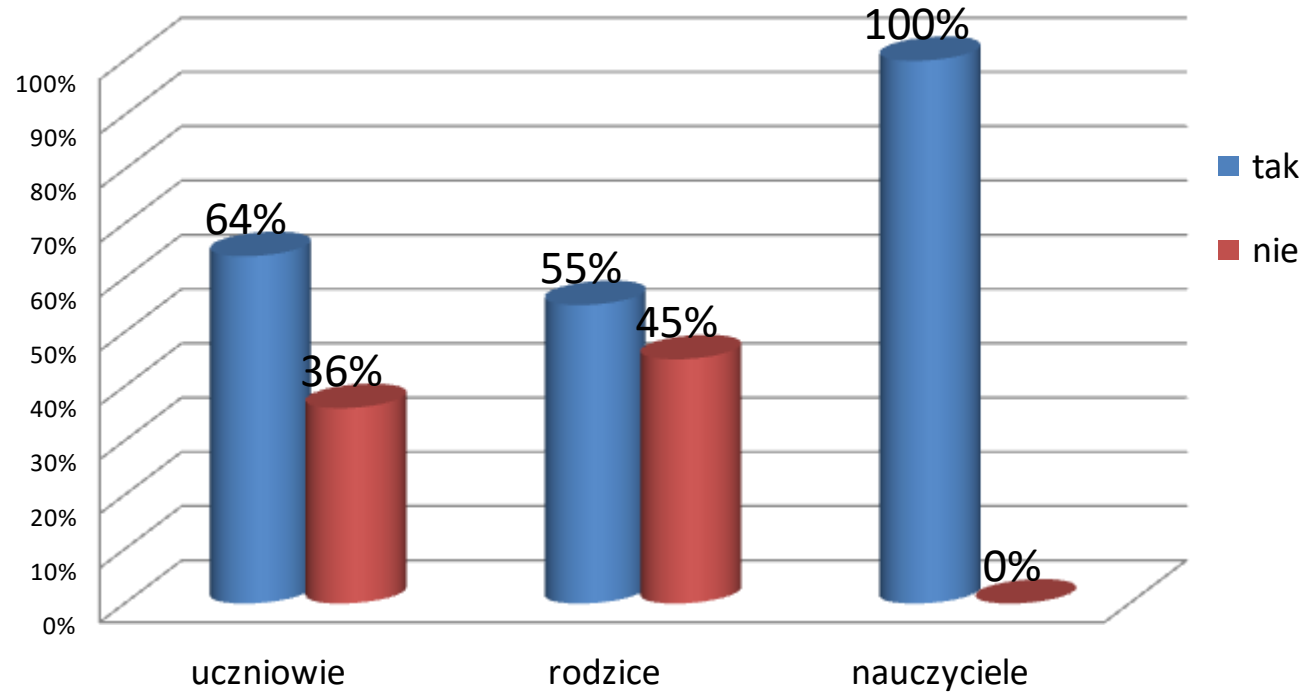
3. Postawy, jakich oczekuje się od uczniów w szkole?



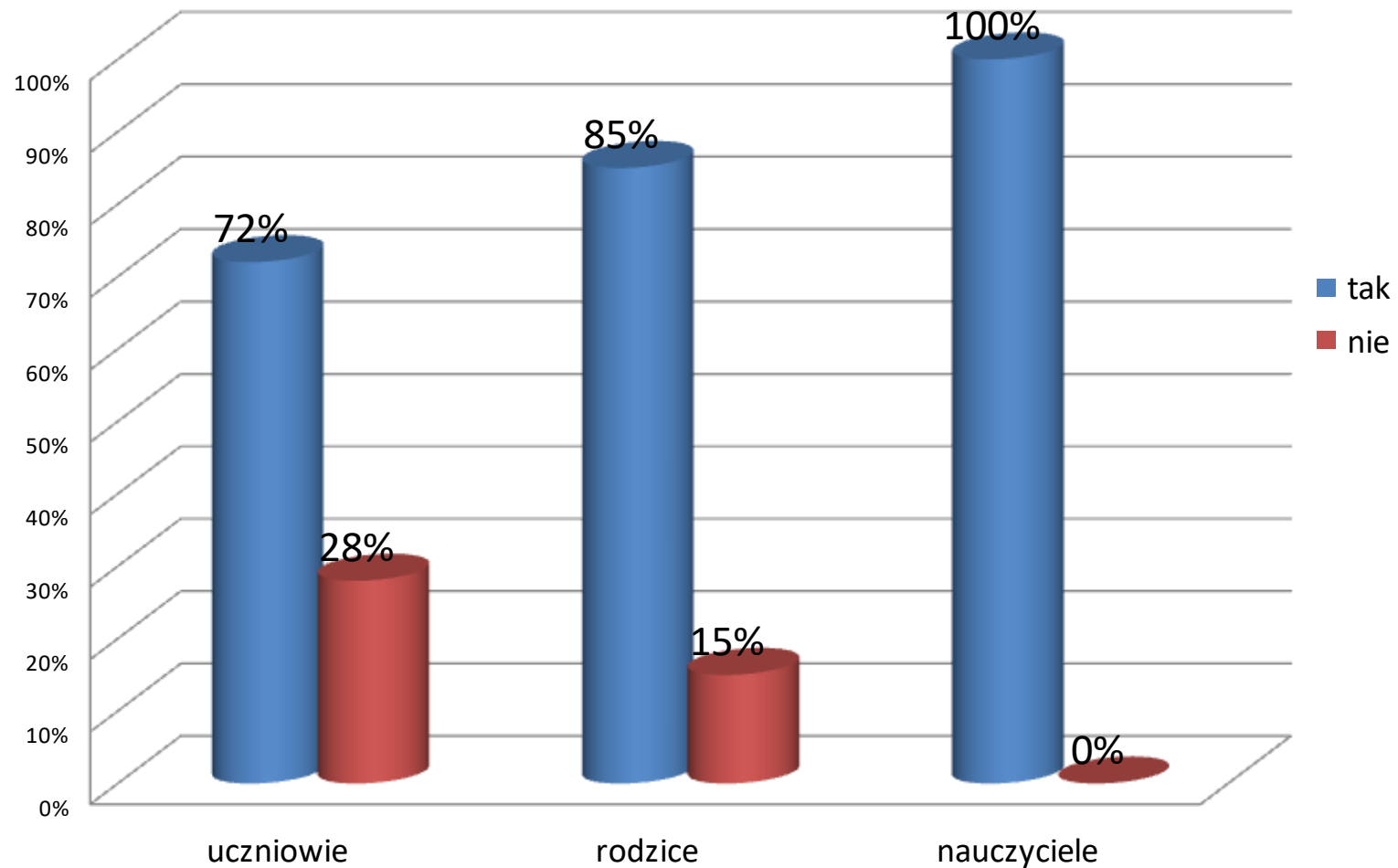
4. Czy na lekcjach poruszane są tematy związane z wychowaniem i kształtowaniem właściwych postaw?



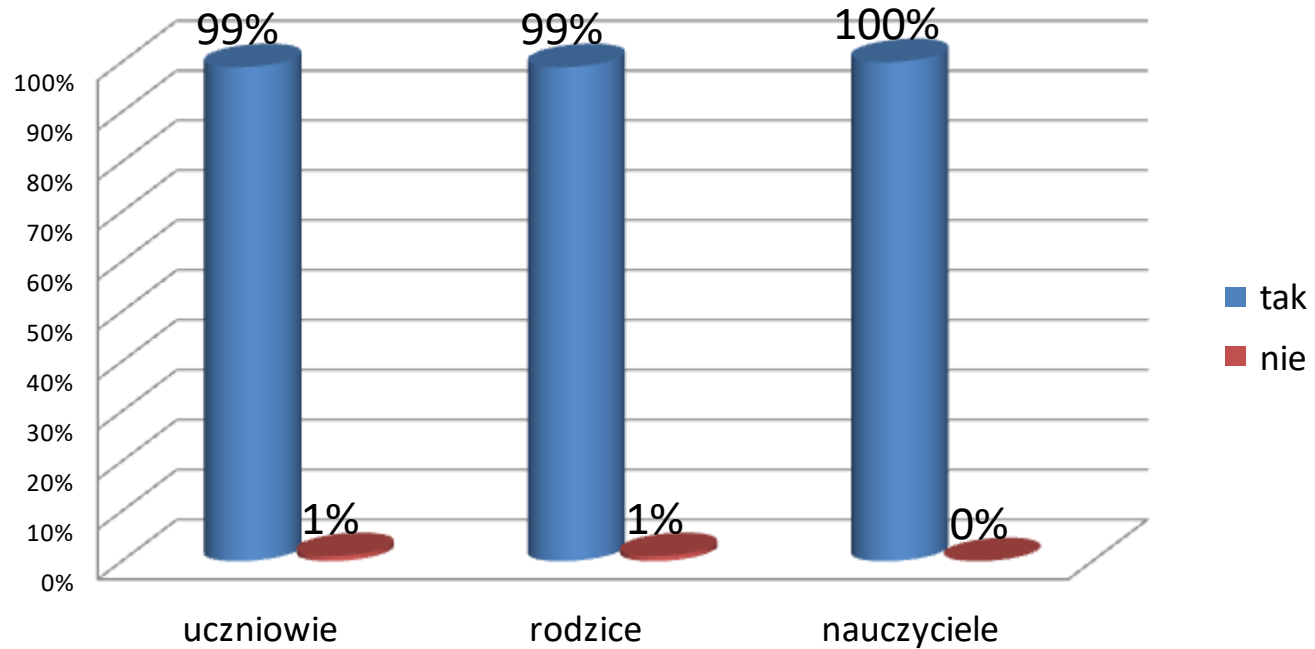
5. Czy tematyka godzin wychowawczych jest dla uczniów interesująca?



6. Czy uzyskane na zajęciach w szkole informacje lub określone działania mają wpływ na postawę i zachowanie uczniów?

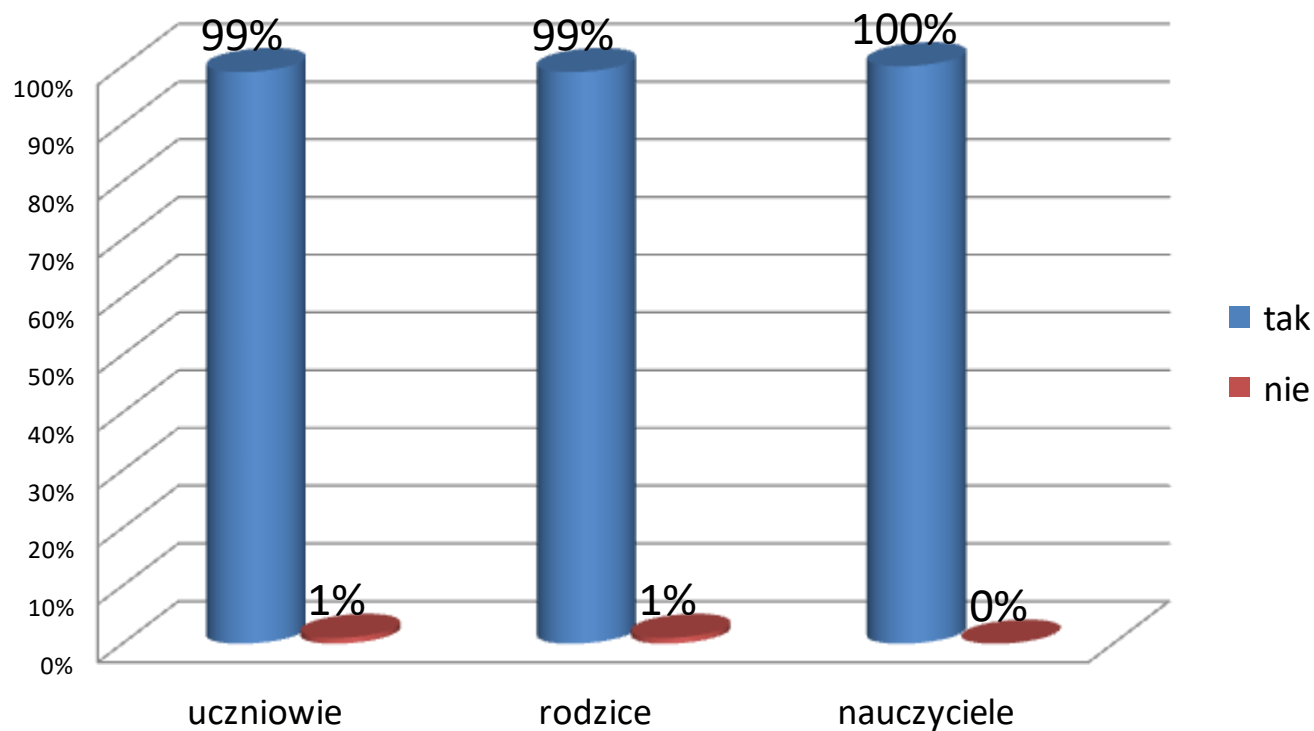


7. Czy w szkole odbywają się uroczystości i imprezy z różnych okazji np. świąt państwowych, Festiwal Kultury Szkolnej, Dzień Dziecka itp.?

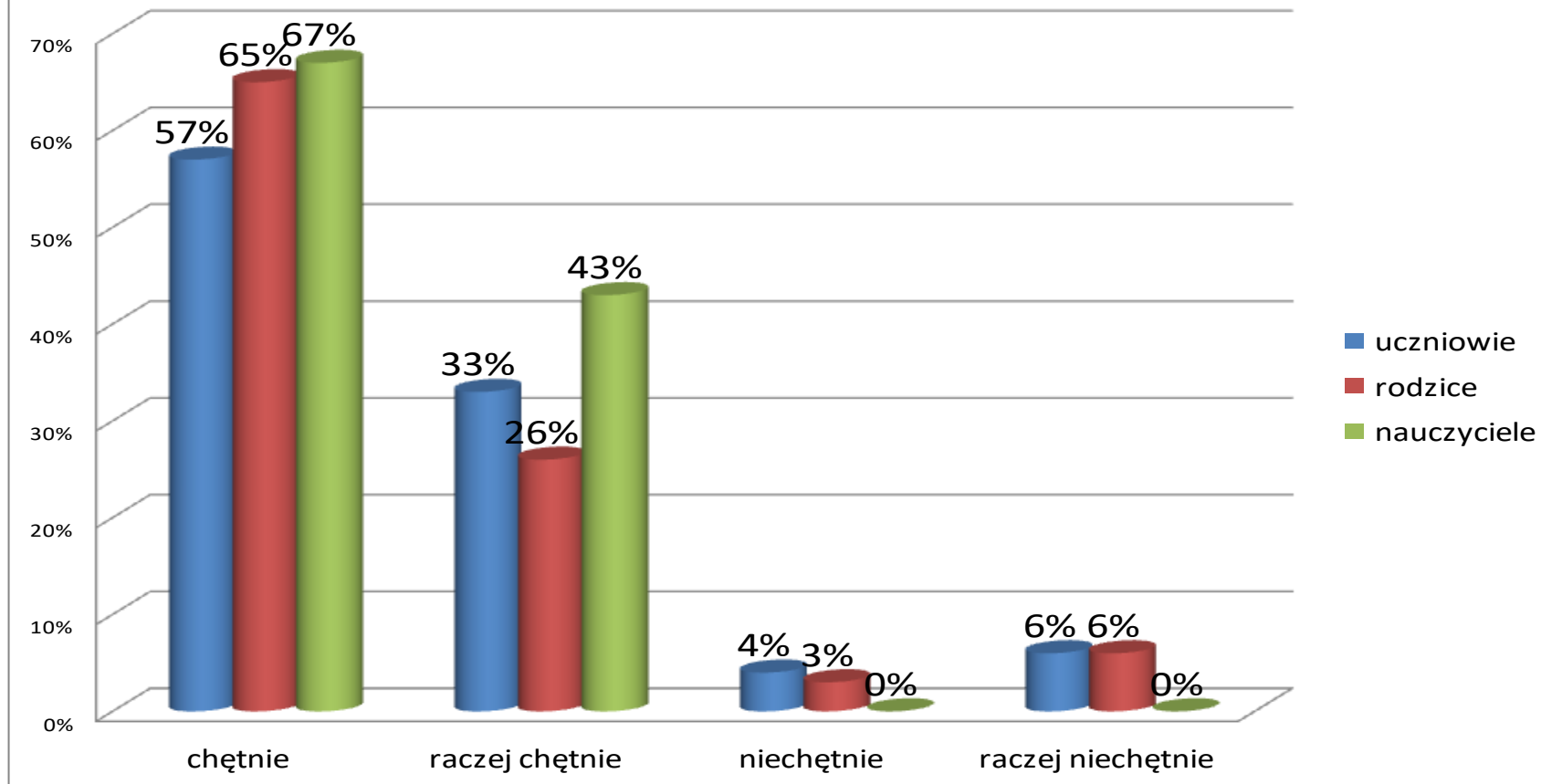


*Pytanie to w ankiecie występuje pod numerem 15.

8. Czy uczniowie biorą udział w imprezach, uroczystościach szkolnych?

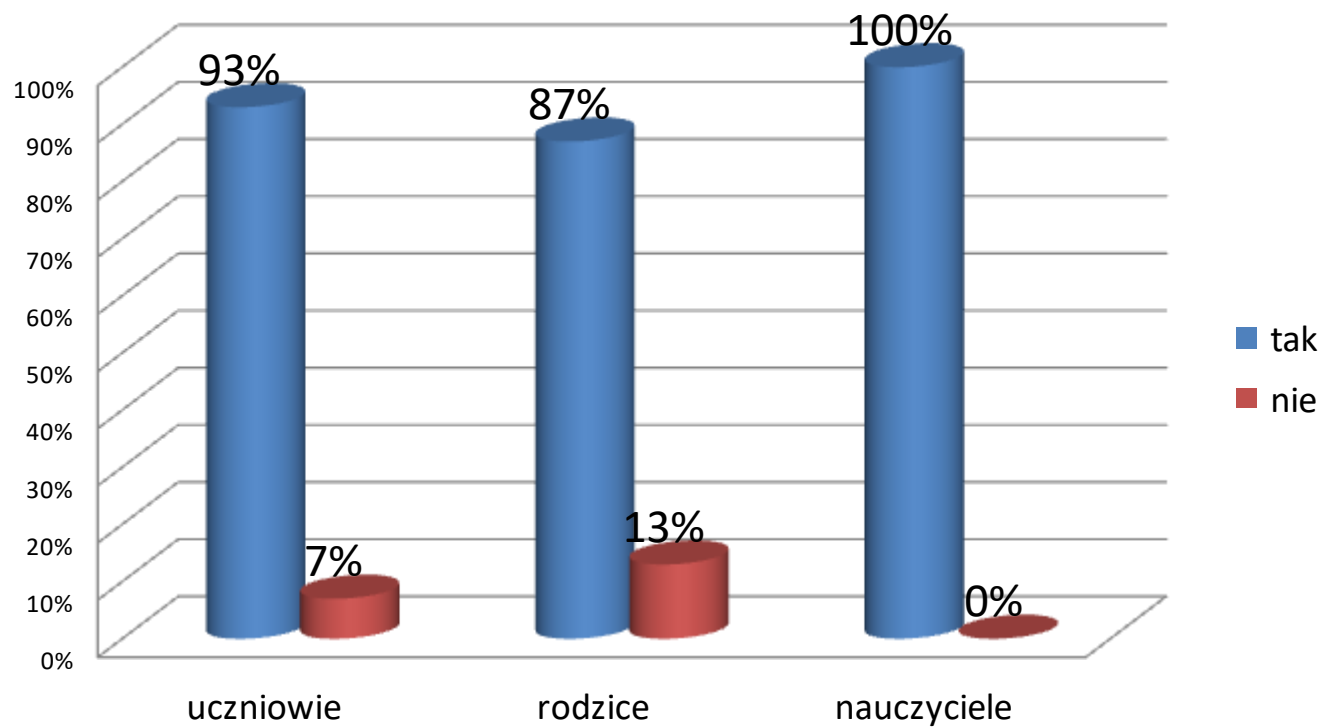


9. Czy uczniowie chętnie uczestniczą w imprezach i uroczystościach związanych z tradycjami szkoły?

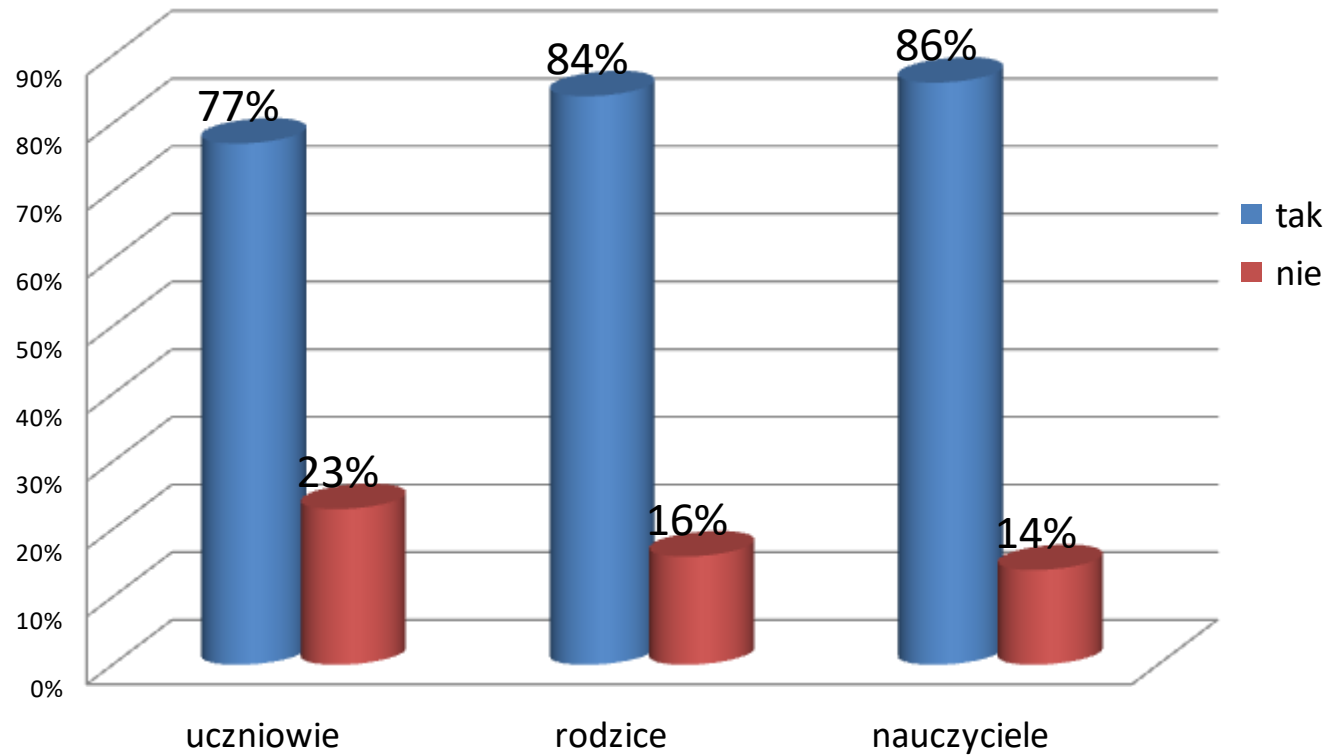


*Pytanie to w ankiecie występuje pod numerem 7.

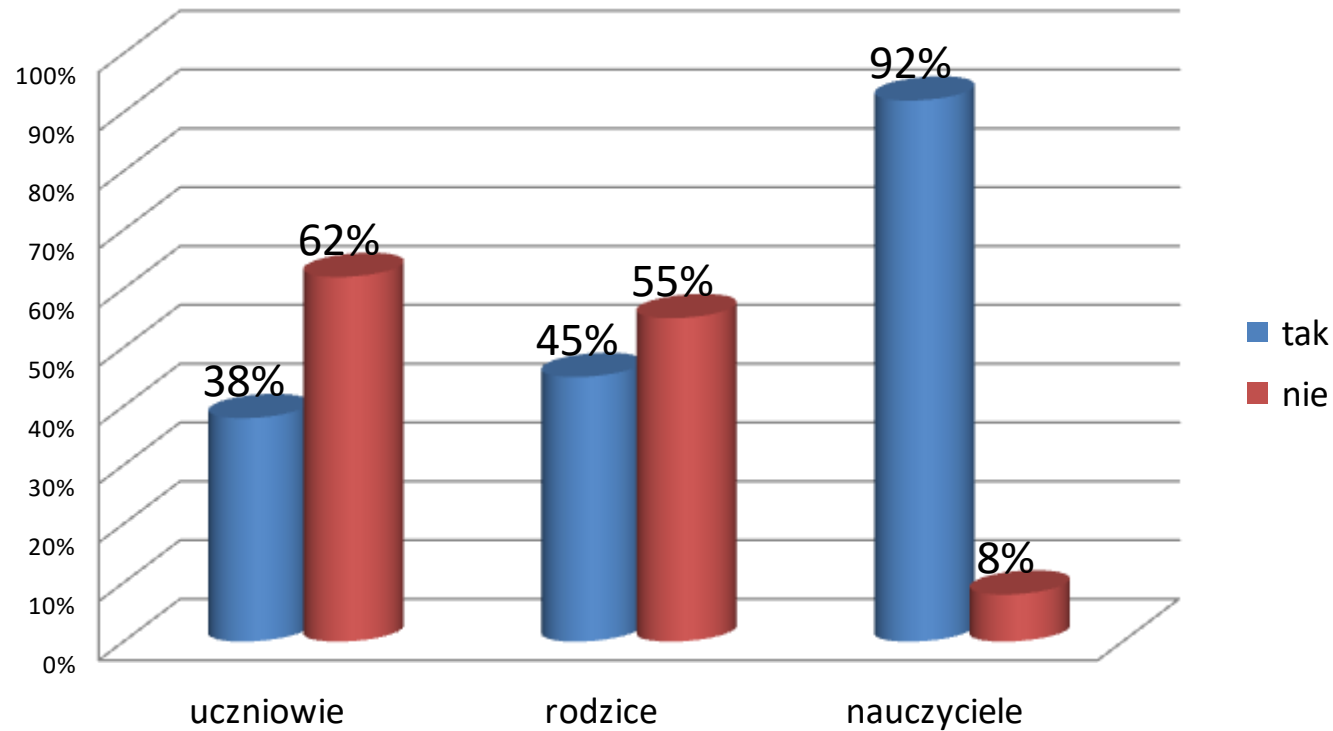
10. Czy postawa uczniowska jest uwzględniana podczas oceny zachowania?



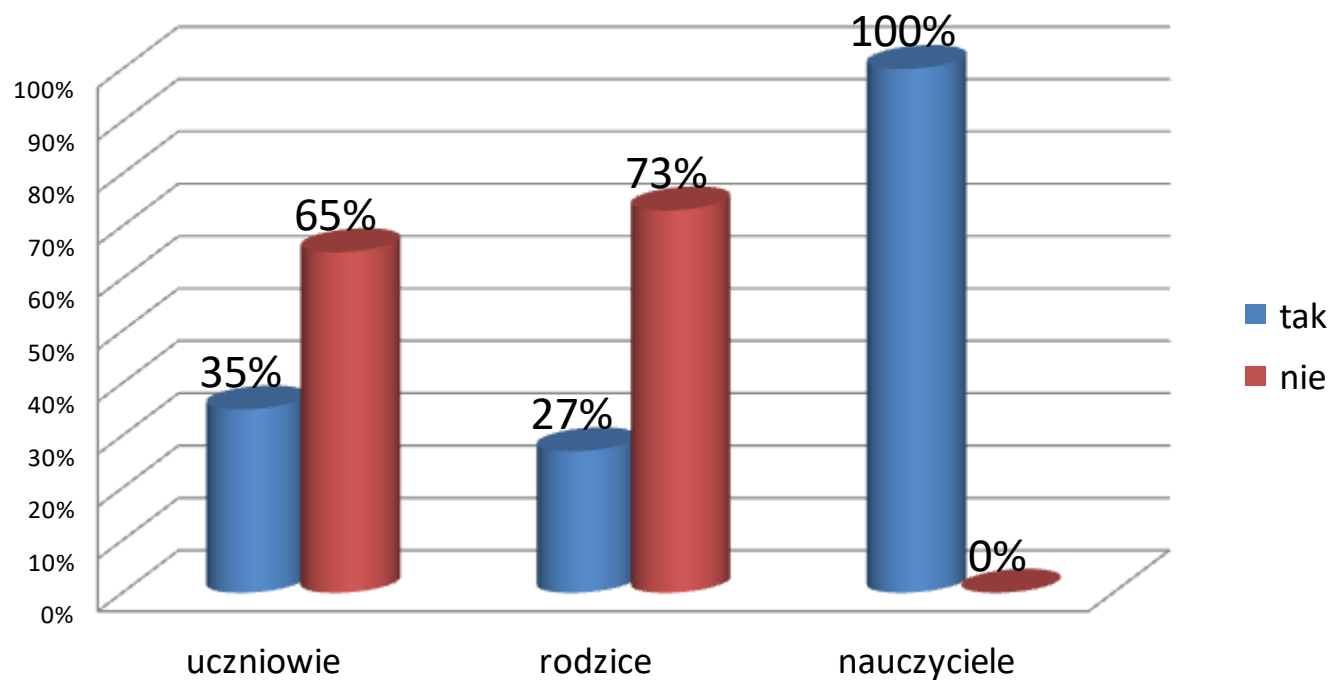
11. Czy postawy promowane przez szkołę są zgodne tymi, które uczniowie i rodzice uważają za ważne?



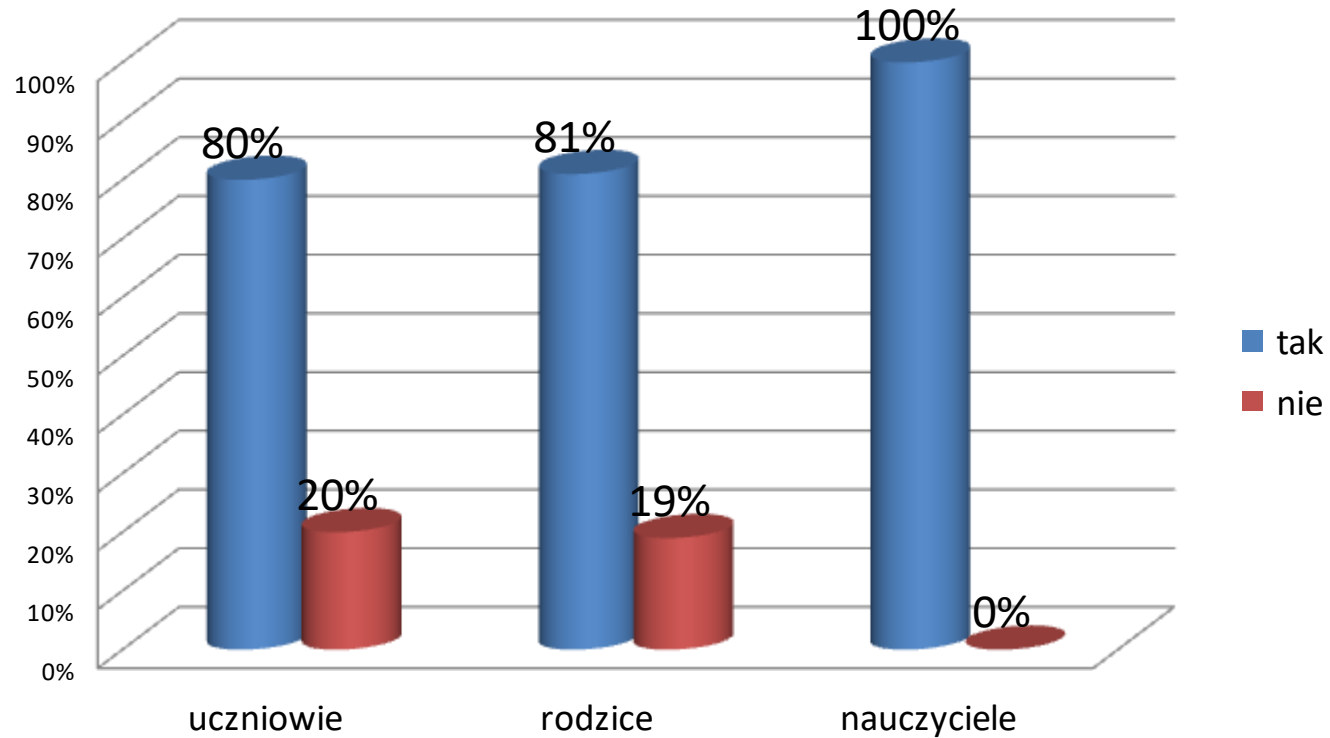
12. Czy uczniowie i rodzice mają wpływ na to jakie postawy są promowane w szkole?



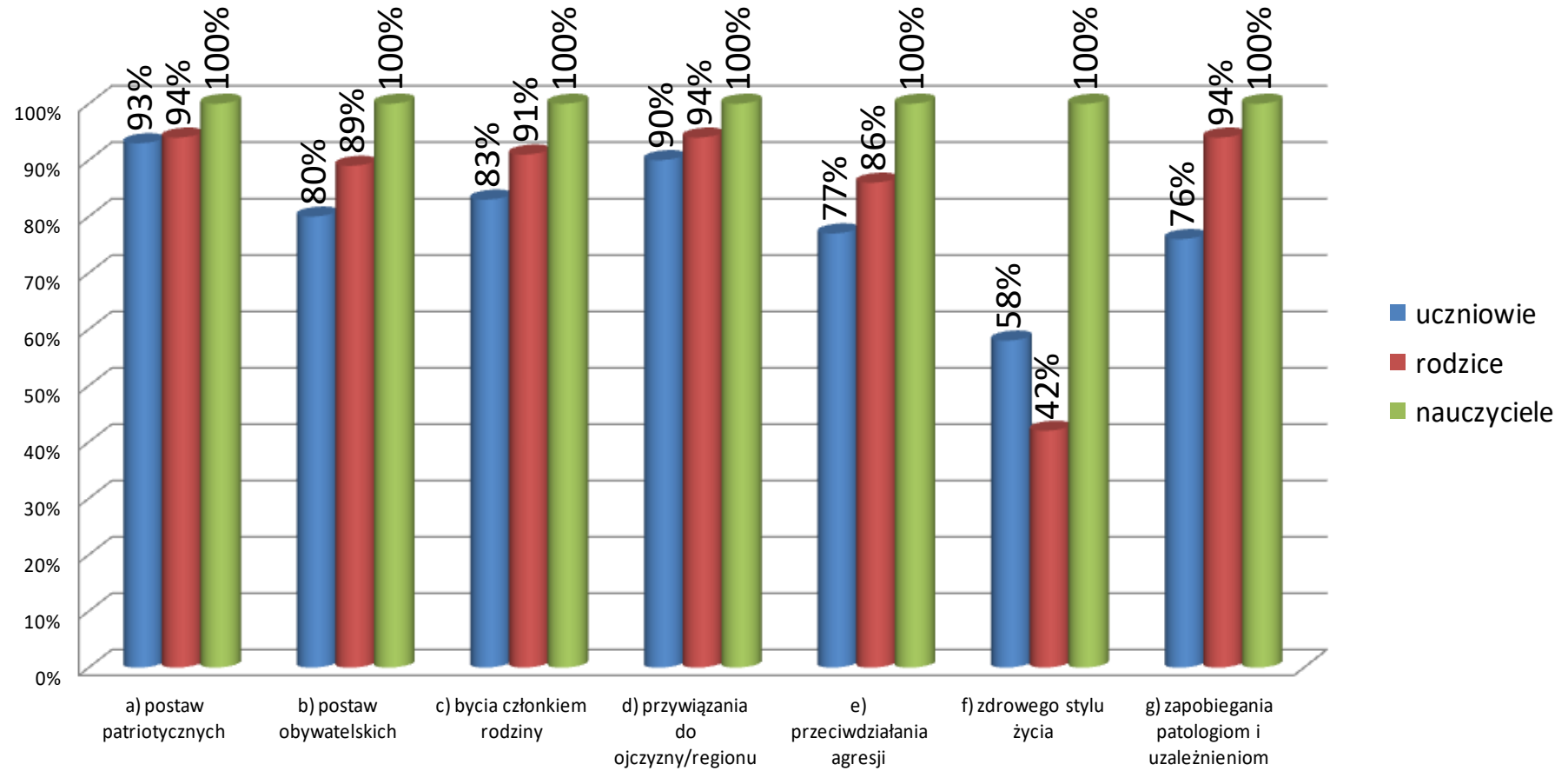
13. Czy uczniowie i rodzice mają wpływ na realizację szkolnego programu wychowawczo - profilaktycznego?



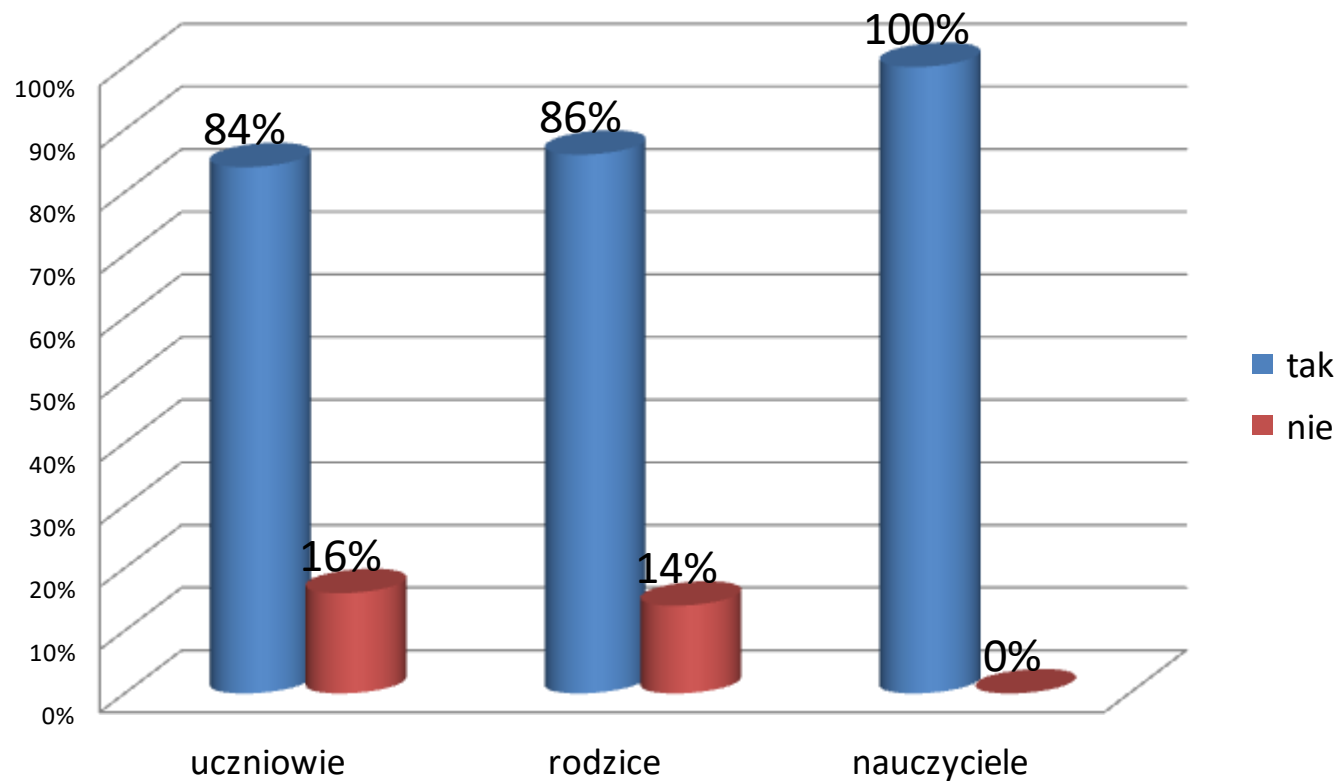
14. Czy uczniowie i rodzice akceptują obowiązujący w szkole Program Wychowawczo - Profilaktyczny?



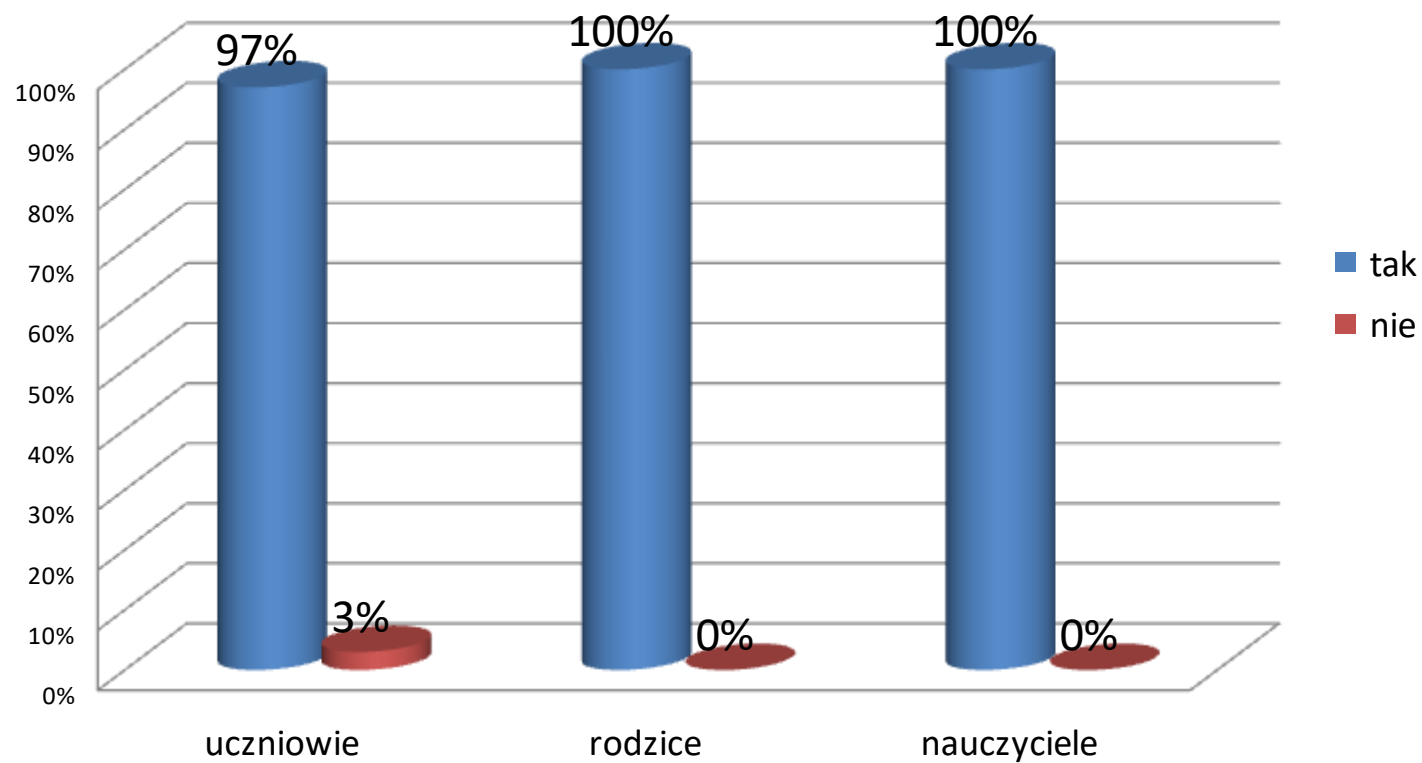
15. Czy szkoła uczy?



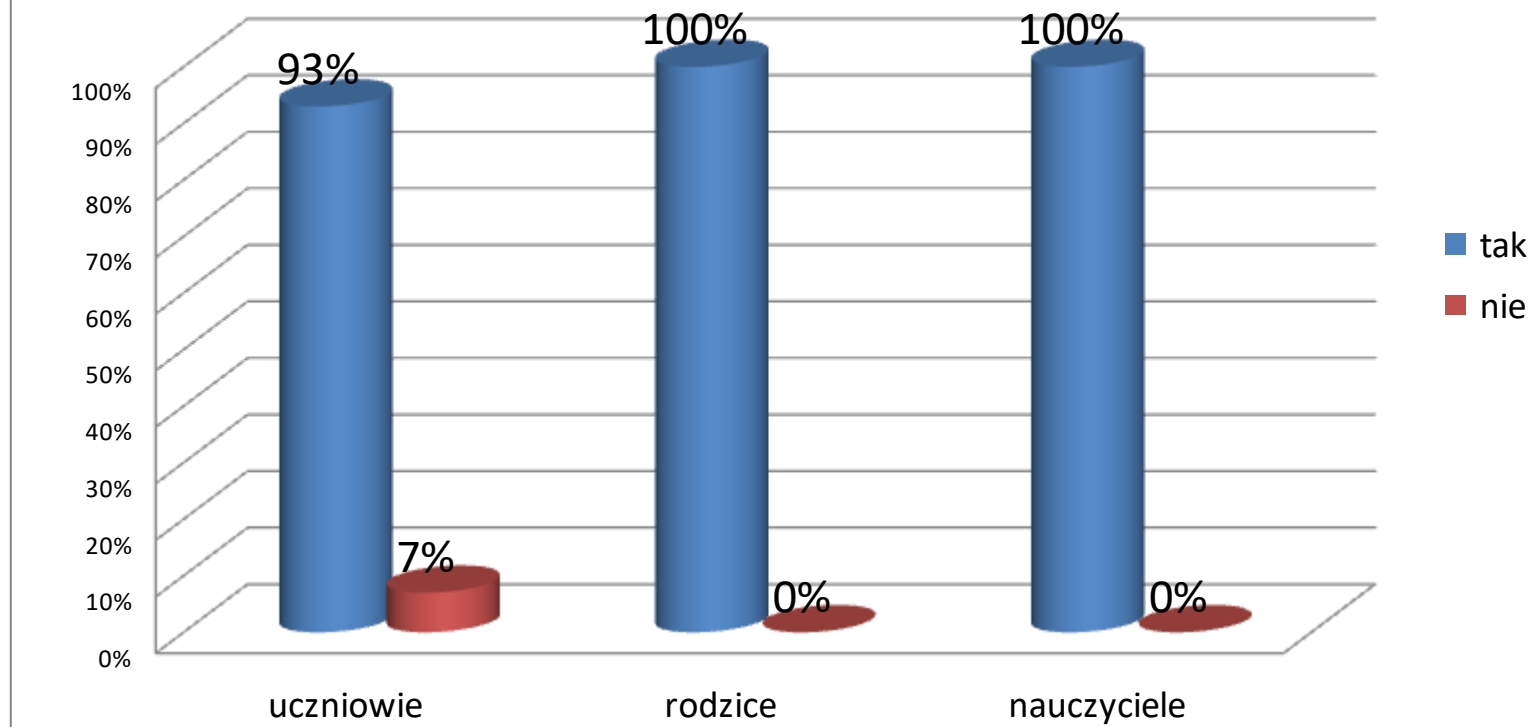
16. Czy w szkole są organizowane akcje charytatywne?



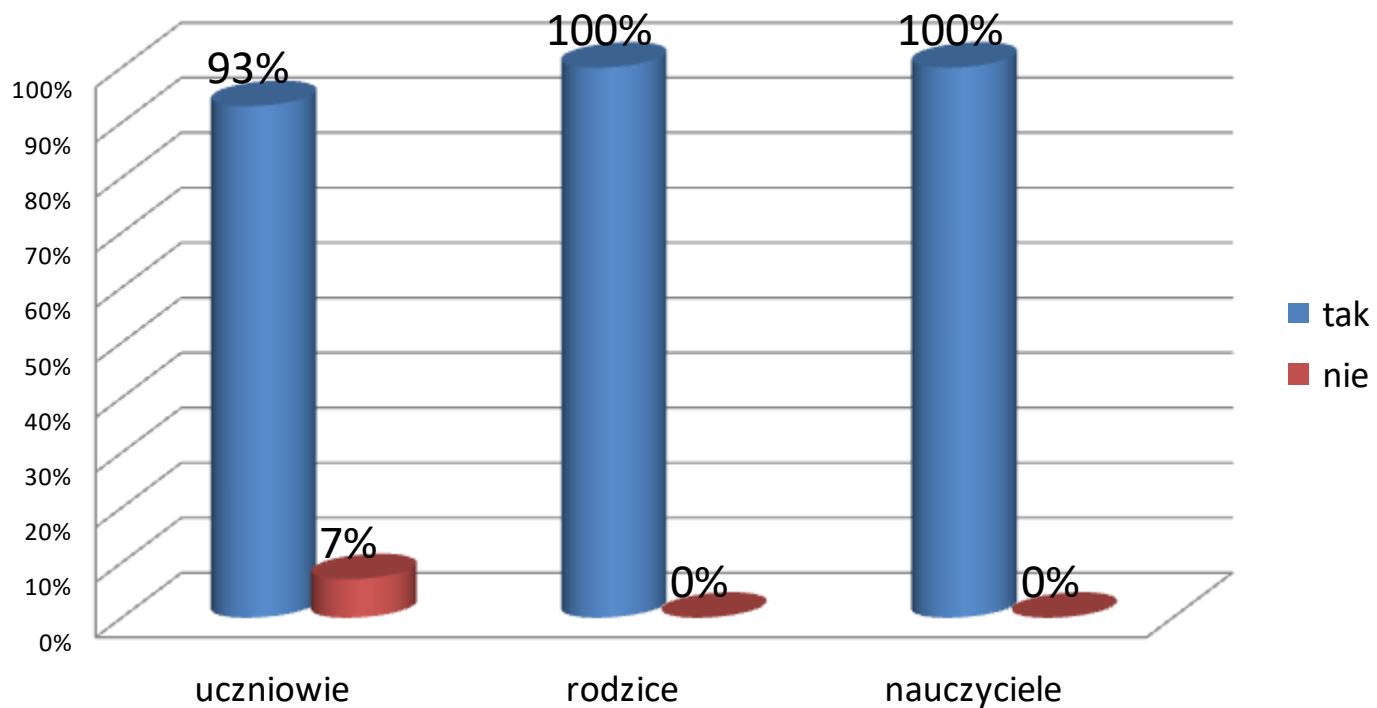
17. Czy w szkole są organizowane akcje profilaktyczne?



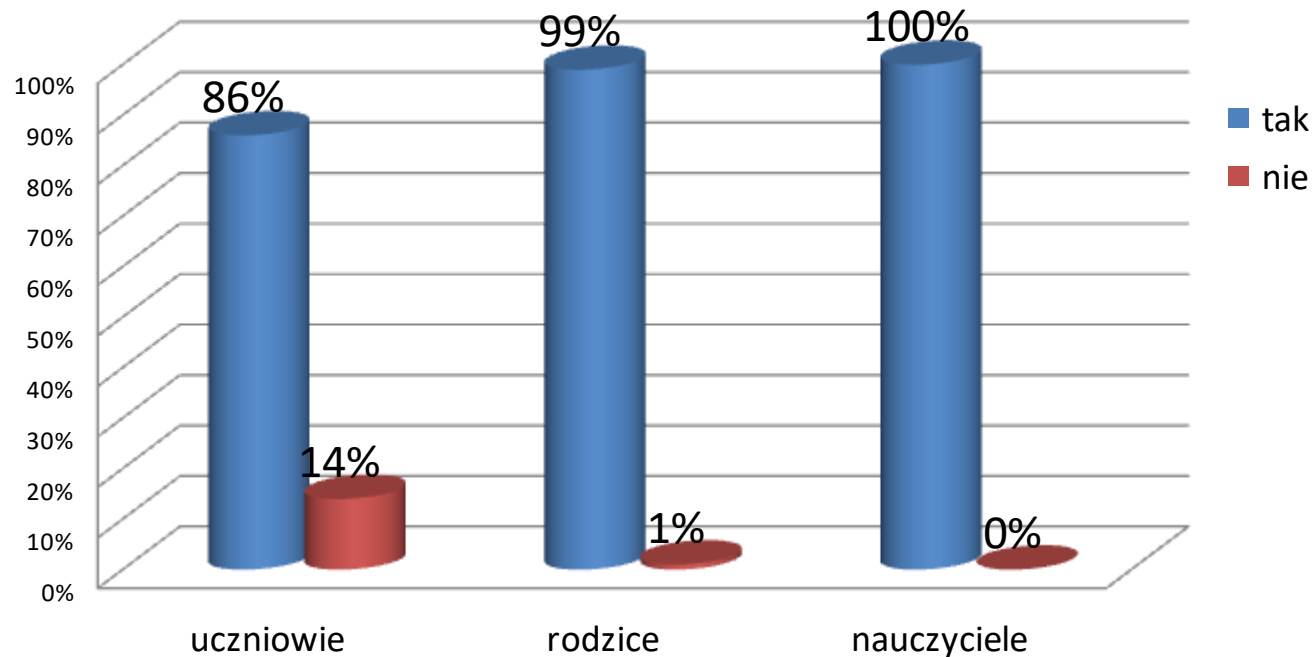
18. Czy uczniowie biorą udział w akcjach promujących zdrowie i zdrowy styl życia?



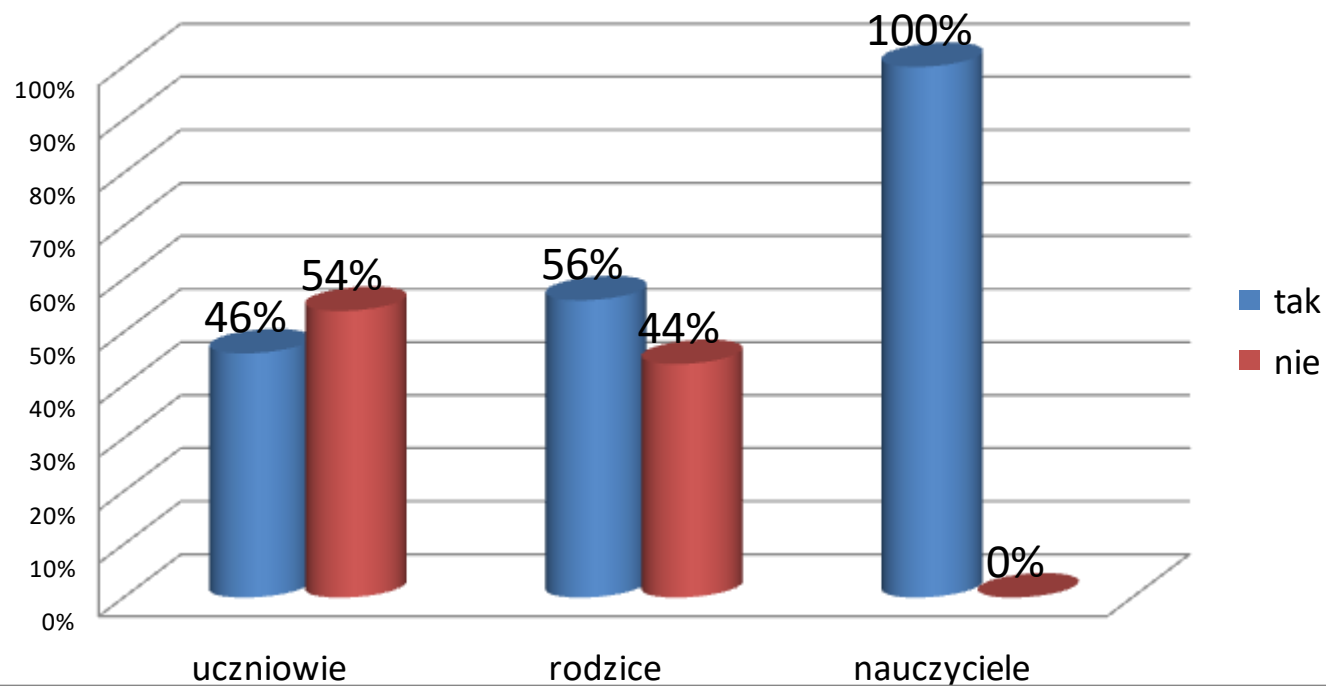
19. Czy uczniowie uczestniczą w organizowanych przez szkołę wyjazdach edukacyjnych np. do teatru, muzeum, kina, w wyjściach do biblioteki gminnej i innych instytucji kultury?



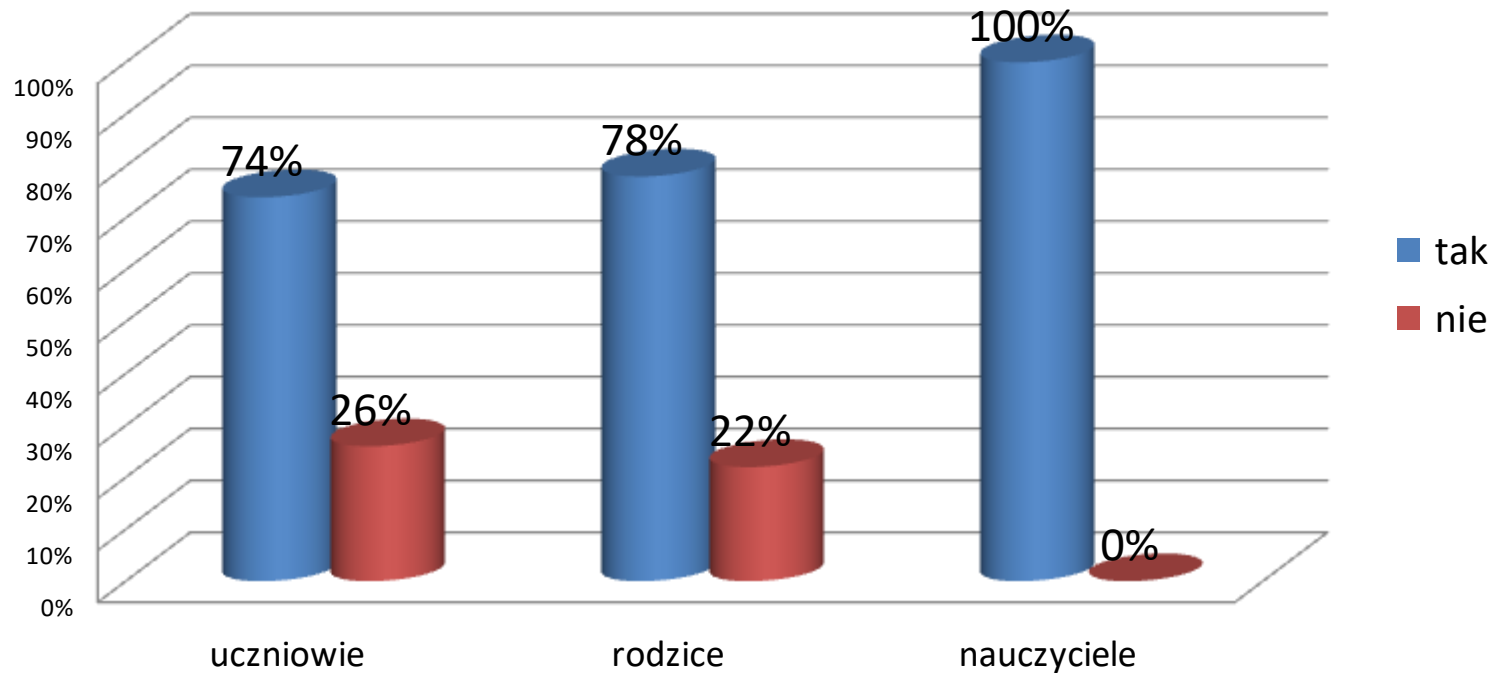
20. Czy uczniowie uczestniczą w organizowanych przez szkołę wycieczkach turystyczno - krajoznawczych, których celem jest poznawanie kraju, jego środowiska przyrodniczego, tradycji, zabytków kultury i historii?



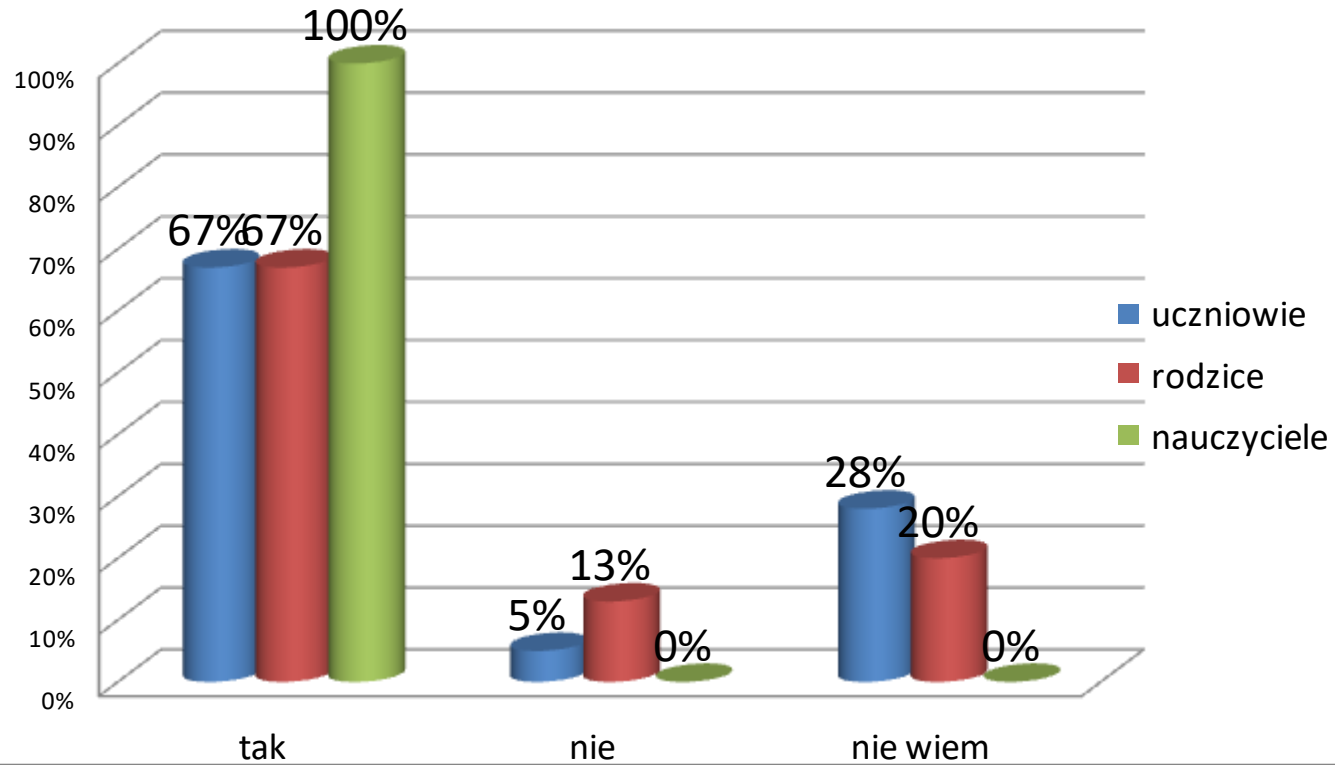
21. Czy szkoła umożliwi uczniom realizację zainteresowań poprzez udział w zajęciach pozalekcyjnych?



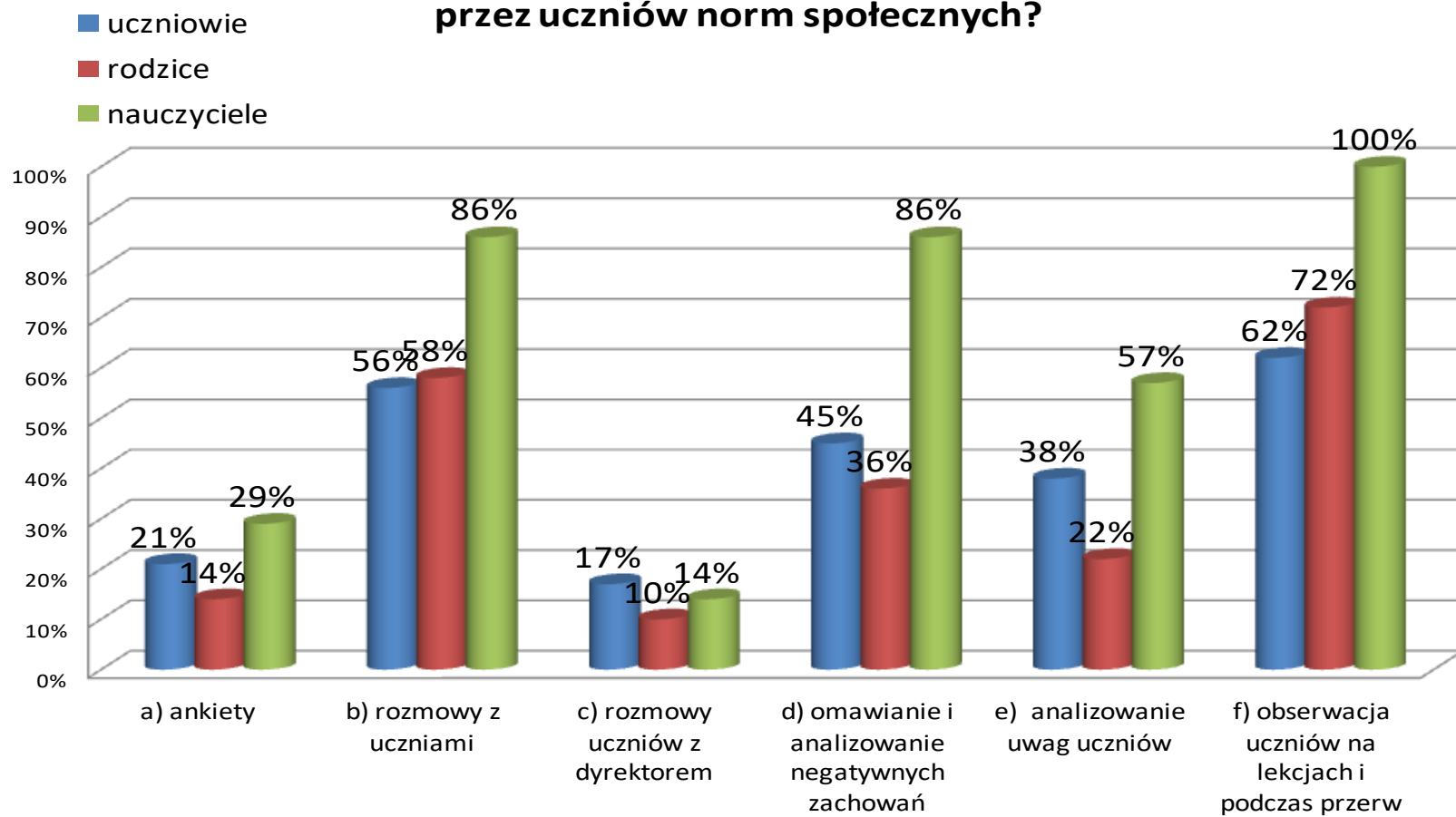
22. Czy szkoła umożliwi realizację zdolności uczniów poprzez udział w szkolnych i pozaszkolnych konkursach przedmiotowych, artystycznych i sportowych?



23. Czy w szkole analizowane jest zachowanie uczniów?

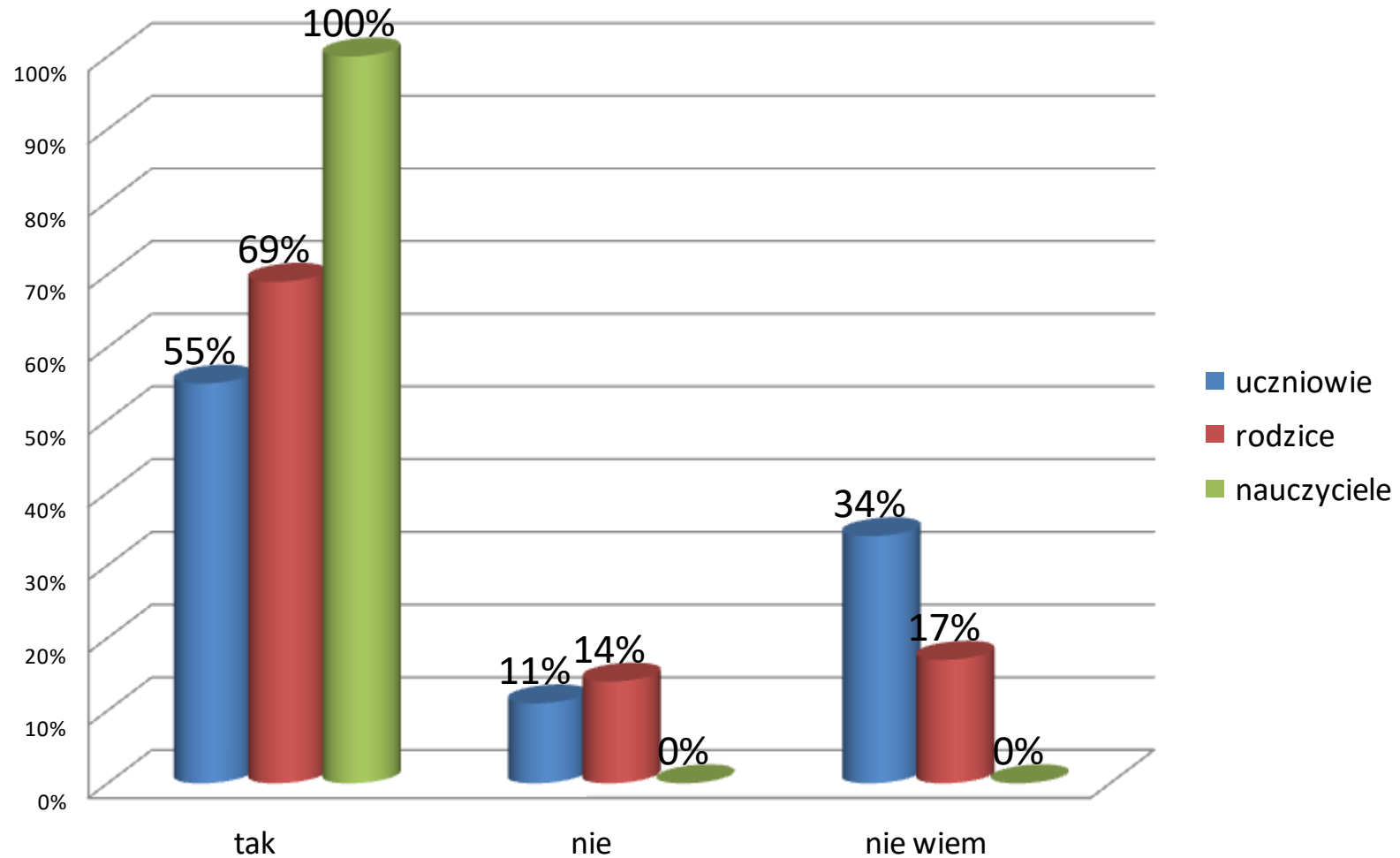


24. W jaki sposób nauczyciele dowiadują się o nieprzestrzeganiu przez uczniów norm społecznych?

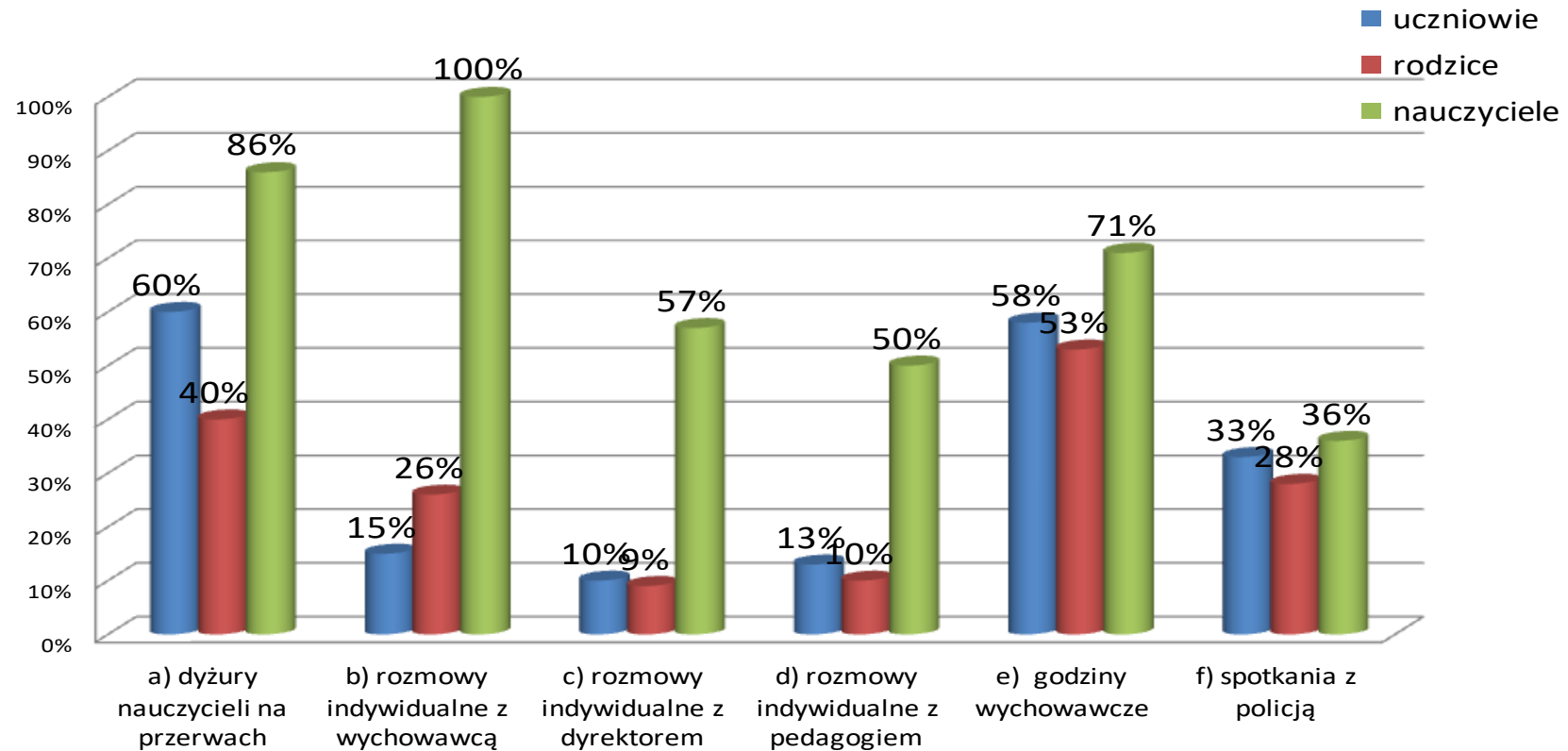


Inne: skargi uczniów, rozmowa z nauczycielami i pracownikami szkoły.

25. Czy szkoła podejmuje działania mające na celu wyeliminowanie zagrożeń?

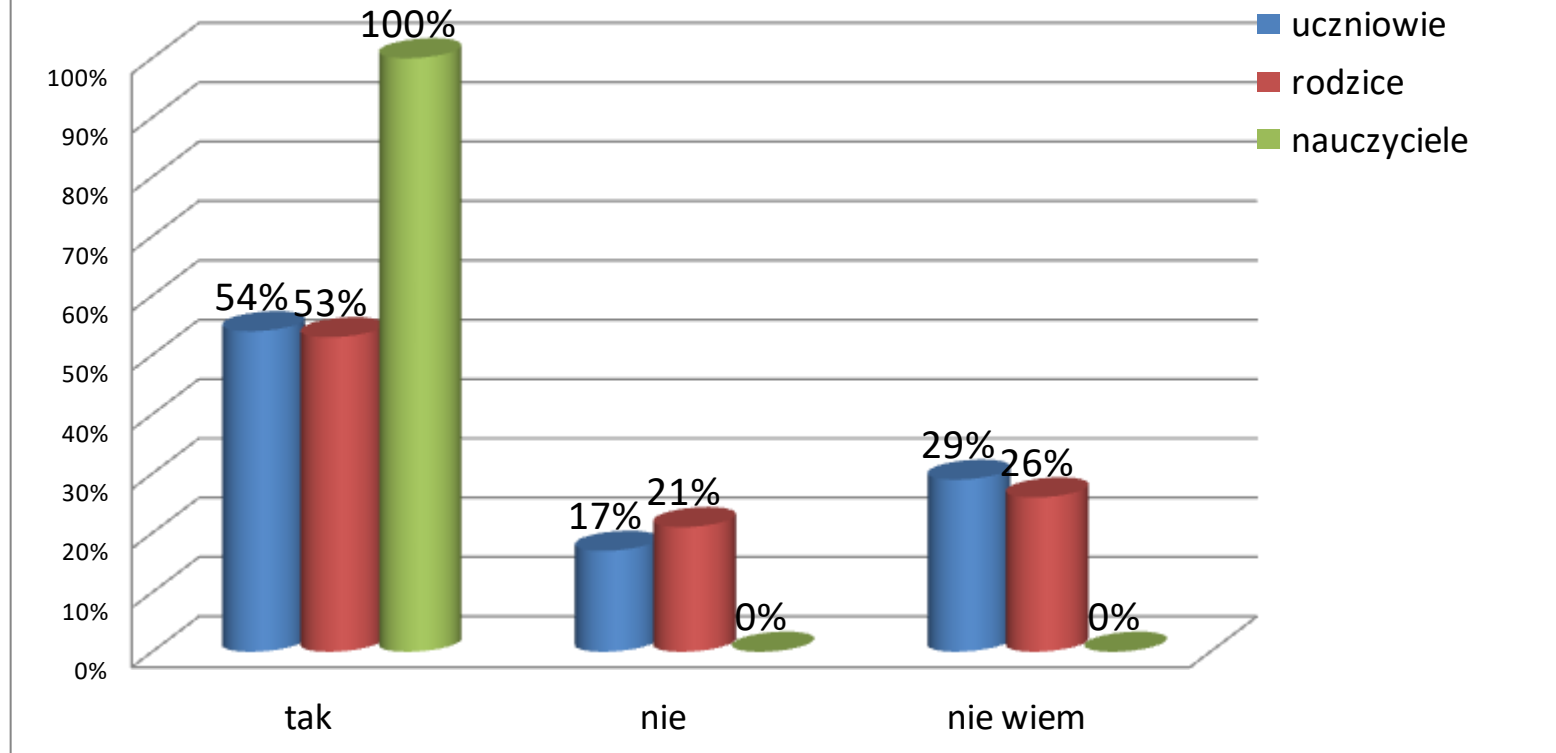


26. Które działania szkoły najlepiej sprzyjają przestrzeganiu norm i postaw społecznych w szkole?



Inne: informowanie rodziców o negatywnych postawach uczniów, rozmowy indywidualne z dyrektorem i wychowawcą, spotkania klasowe z rodzicami.

27. Czy podejmowane przez nauczycieli działania są skuteczne?



MOCNE STRONY:

1. Właściwe postawy i wartości kształtowane są podczas zajęć dydaktycznych, godzin wychowawczych, zajęć pozalekcyjnych, imprez szkolnych, wycieczek, a także poprzez realizację treści zawartych w Programie Wychowawczo – Profilaktycznym.
2. Badani respondenci w większości znają realizowany przez szkołę Program Wychowawczo – Profilaktyczny.
3. Najistotniejszymi postawami, jakich oczekuje się od uczniów w szkole są odpowiednio: tolerancja i szacunek dla drugiego człowieka, uczciwość i odpowiedzialność.
4. Na lekcjach poruszane są tematy związane z wychowaniem.
5. Oddziaływania wychowawcze szkoły mają wpływ na postawę i zachowanie uczniów.
6. Uczniowie chętnie biorą udział w imprezach i uroczystościach związanych z obchodami świąt państwowych oraz tych związanych z tradycją szkoły.
7. Klasowe programy wychowawcze są spójne ze szkolnym Programem Wychowawczo – Profilaktycznym.
8. Rodzice i uczniowie oceniają postawy promowane przez szkołę za zgodne z tymi, jakie uważają za ważne.
9. Uczniowie i rodzice akceptują obowiązujący w szkole Program Wychowawczo – Profilaktyczny
10. Szkoła podejmuje szereg przedsięwzięć sprzyjających kształtowaniu wartości i uzyskiwaniu właściwych postaw przez uczniów.
11. Uczniowie angażują się w sprawy społeczne i pomoc słabszym.
12. Uczniowie są świadomi możliwości, jakie daje im szkoła w zakresie rozwijania zdolności, zainteresowań i talentów poprzez udział w konkursach i zajęciach pozalekcyjnych.
13. Szkoła kształtuje postawy patriotyczne, prorodzinne oraz przywiązania do rodziny/ ojczyzny.
14. Szkoła zapobiega zjawisku agresji na wiele sposobów.
15. Szkoła podejmuje działania prozdrowotne i uczy zdrowego stylu życia.
16. Szkoła zapobiega patologiom i uzależnieniom.
17. W szkole prowadzone jest diagnoza zachowań uczniów, a wnioski z niej są regularnie wdrażane.

SŁABE STRONY

1. Mały wpływ uczniów na postawy promowane w szkole.
2. Mało ciekawe godziny wychowawcze.(wzbogacić godziny wychowawcze)
3. Znaczna część uczniów i rodziców nie zna Programu Wychowawczo – Profilaktycznego i twierdzi, że nie ma wpływu na jego tworzenie i realizację.
4. Szkoła podejmując różne przedsięwzięcia zbyt rzadko przekazuje uczniom informacje dotyczące ich celu.?

REKOMENDACJE – WNIOSKI DO DALSZEJ PRACY

1. Należy wzmacniać obowiązujące w szkole normy społeczne, a w szczególności: pomoc słabszym, dbanie o bezpieczeństwo, wystrzeganie się agresywnych zachowań i dążenie do zdobywania wiedzy - wiedza jako wartość.
2. Należy dołożyć więcej starań, aby rodzice i uczniowie poczuli, że mają duży wpływ na postawy promowane w szkole oraz realizację Programu Wychowawczo – Profilaktycznego szkoły.
3. Zaangażować uczniów w zgłaszanie ciekawych tematów godzin wychowawczych.
4. Uwzględniać pomysły uczniów i rodziców dotyczące wyjazdów na wycieczki i inne wyjazdy.
5. Angażować uczniów w planowanie i realizację tematów godzin wychowawczych.

Ewaluację i raport przygotowały zespoły:

Klasy 1-3

mgr Renata Szkarłat - przewodnicząca
mgr Renata Rogalska

Klasy 4-6

mgr Ewa Jędrzejak - przewodnicząca
mgr Grażyna Ogorzałek
mgr Sławomir Mróz
mgr Karolina Borzęcka

Klasy 7-8 i III Gimnazjum

mgr Dominka Bodziony - przewodnicząca
mgr Iwona Sasak
mgr Iwona Rola – Szpyrka
mgr Jolanta Bukowiec
mgr Małgorzata Ligas